Marile întruniri ale Frontului Renașterii Naționale, în țară

(Urmare din pagina 5-a)

șarabenii în costumele lor. Sunt bătrâni și tineri din orașul și județul Cahul. Când ajung în dreptul membrilor guvernului izbucnesc în urale. Cei din Brăila au venit în frunte cu pretorii și primarii încinși în eșarfe. Apoi funcționarii statului, cei dela P. T. T. Muncitorii din port cu pancarte. Cei din jud. Ismail cu pancarte pentru fiecare comună. Uralele nu mai contenesc.

Urmează țăranii din județul Covurlui cu primarii în frunte, toți cu eșarfe. Izbucnesc în urale și, ca și cei cari au defilat mai înainte, salută pe membrii guvernului cu salutul roman.

Defilarea se încheie cu mulțimea venită din orașul și județul Tulcea.

La ora 2 jumătate membrii guvernului și invitații participă la un banchet, unde s'au rostit toasturi.

La plecare pe peronul gării au venit d. rezident regal Victor Cădere însoțit de d. colonel Miltiade Gazi și capii autorităților civile.

Cu acceleratul de 6,30 seara la care s'a atașat un vagon ministerial, membrii guvernului au părăsit Galații.

LA TIMIȘOARA

Timișoara, 15 Ian.

Azi dimineață s'a ținut la Timișoara prima manifestare publică a Frontului Renașterii Naționale din ținutul Timiș. O zi frumoasă, a favorizat sosirea a numeroase delegații din cele mai depărtate colțuri ale ținutului, începând cu delegații muncitorimii dela Reșița, conduși de d-nii dr. Ion Băltescu, director, Iosif Onciu, arhitect; Răureanu și Buzilă și sfârșind cu cetele de țărani din marginea Carasului sau Aradului.

Străzile Metropolei au cunoscut o afluență de zile mari. Frumos încolonați, într'o disciplină impunătoare, cu muzici în frunte, ei se îndreptau spre sala Capitol în fața căreia s'au instalat megafoane.

Alături de băstinași se înșiruiau delegațiile de țărani șvabi și unguri, apoi sârbi și slovaci, toate naționalitățile conlocuitoare în Banat, dându-și întâlnire la această primă manifestare publică, după actul edictării nouei constituții.

O frumoasă impresie a făcut prezența în biroul adunării a reprezentanților autorizați ai celor patru culte: ortodox, unit, romano catolic și ortodox sârb. Alături de țărănime se înșiruiau reprezentanții muncitorimei, meseriașilor și comercianților și intelectualii veniți cu toții să-și manifeste credința și dragostea pentru țară și tron.

Această solemnă solidaritate generală este chezășia permanenței noastre pe aceste plaiuri în zile grele când dela hotare ochi dușmani ne pândesc. Solidaritatea românească s'a închegat așa cum în trecut numai sub cutele steagului „Ligii Antirevizioniste Române" puteam vedea reuniți pe toți românții, indiferent de convingeri politice sau religicase.

Astăzi, în acest front avem și pe minoritari cari s'au declarat unitari în urmărirea aceluiaș scop cu noi: Păstrarea și înflorirea patriei comune.

Cuvântările oratorilor au fost des întrerupte de ovațiuni la adresa Suveranului și de intonarea imnului regal.

La această mare manifestație națională au participat câteva mii de cetățeni, în frunte cu d-nii dr. *Al. Marta*, rezident regal; dr. Gh. Ciupe secretarul g-ral al ținutului; Anton Bogdan, Ion Teicu, Romulus Boldea, col. Băltescu, Vasile Avramescu, foști prefecți, C. Teodorescu, rectorul școalei politechnice, funcționarii superiori ai ținutului, reprezentanții baroului și un grup de doamne din societatea timișoreană.

Cuvântările

CUVANTAREA P. S. VASILE LAZARESCU, EPISCOPUL ORTODOX AL CARANSEBEȘULUI

Constat cu patriotică și părintească bucurie că astăzi națiunea română, uitând toate desbinările dintre frați, se înșiruie cu vrednicie în rândul națiunilor de elită.

Iubiți frați, pe noi pe români, dincolo de orice deosebiri, ne leagă aceeași obârșie și același sânge, sângele isvorât și transmis nouă din vinele strămoșilor noștri și ne mai leagă același suflet românesc și aceleași comori sufletești, cari cer astăzi imperios să fie puse la locul ce li se cuvine; iar mai presus de orice ne leagă credința juruită de înaintașii noștri, Augustei noastre Dinastii Române. (Adunarea ovaționează, în picioare).

Iată cum îmi explic eu împrejurarea că atunci când M. S. Regele Carol al II-lea, Regele nostru iubit, a apelat la iubirea noastră de țară și de neam, toți cei cari înțeleg să se încadreze în ritmul impus nouă de tradiția neamului nostru, ridicându-se peste orice desbinare, s'au grupat cu însuflețire și cu dragoste în jurul Tronului și în jurul persoanei Majestății Sale. (Vii aplauze).

In locul ambițiilor personale și în locul pricopselii cu orice preț, să așezăm cu supremă preocupare a noastră binele și consolidarea țării. (Aplauze). In fața oricărei tentative dinlăuntru, și mai vârtos din afară, oricine să ne găsească strânși laolaltă, tocmai prin această preocupare de a lucra pentru ridicarea țării, pentru întărirea ei și cu aceasta pentru apărarea ei. (Aplauze).

Numai atunci, când fiecare va fi pus la locul ce-l merită prin înzestrarea lui sufletească și prin vrednicia lui, numai atunci putem nădăjdui ca țara și neamul să beneficieze de pe urma activității fiecăruia.

Nădăjduim că prin purtarea de grijă și prin iubirea de țară și de neam a M. S. Regelui, toate aceste așteptări ale sufletului românesc vor fi în curând satisfăcute în așa măsură încât tot ceeace am neglijat timp de douăzeci de ani, în scurtă vreme să devină fapt împlinit, spre binele nostru și al tuturor.

Iubiții mei, ca ierarh al țării și al Banatului, nu pot să nu-mi exprim speranța că și biserica noastră — precum în toate părțile țării, așa și aici în Banatul nostru iubit — va fi pusă în situația de a putea desfășura maximum de efort duhovnicesc, spre binele și mântuirea fiilor ei credincioși.

După aceea P. S. Sa a declarat adunarea deschisă.

CUVANTAREA P. S. ION BALAN, EPISCOPUL GRECO-CATOLIC AL LUGOJULUI

Iubiți prieteni, parcă ne aflăm la Adunarea dela Blaj. Parcă-l văd pe Andrei Mureșanu, cu ochii umezi de lacrimi, stând într'un colț si dintr'odată isbucnind în cântec și cu el cântând toată lumea! (Aplauze).

Preoți cu crucea în frunte! Ați mai văzut adunări care să semene cu acestea? Nu! Astăzi, în fruntea acestei adunări, sunt episcopi și preoți. Episcopi și preoți, cu crucea în frunte, căci oastea este creștină! Deviza este: „Libertate", iar scopul, din cele mai sfinte!

Când am aflat întâia oară de ideea aceasta a Frontului Renașterii Naționale, — pe care eu aș fi botezat-o „Infrățirea tuturor românilor" (aplauze prelungite), — mi-am zis: acest lucru trebuia făcut încă din 1918! (Aplauze prelungite).

Fraților, închipuiți-vă, dacă scumpul nostru Rege de astăzi ar fi fost lăsat mai de mult ca la vremi noui, să pună oameni noi! Câtă ură nu s'ar mai fi vărsat în sufletele milioanelor de români! Câte miliarde nu s'ar mai fi prăpădit! (Aplauze).

Ce noroc ar fi fost ca această națiune, care s'a dovedit așa de unită la Alba-Iulia, să fi arătat aceeași unire, cu frații de dincolo, într'un organism, care, având înaintea ochilor un program național înainte de toate, ar fi permis cârmuitorilor țării, sub sceptrul scumpului nostru Rege, să elaboreze, în acești zece ani, legile de temelie ale țării! Unde am fi fost noi astăzi? (Aplauze prelungite, strigăte „Trăiască Regele").

Majestatea Sa Regele, care are răspunderea situațiunei, a crezut că nu mai poate continua starea de lucruri de până acum. Eu mă bucur din tot sufletul de tot ceeace a realizat M. S. Regele, întrucât cred că acest Front nu este o organizație politică, cum au fost cele dinainte. Cred că Frontul acesta va avea grije de nevoile țării, de nevoile tuturor cetățenilor, nu numai ale acelora care fac parte dintr'un partid.

CUVANTAREA P. S. AUGUSTIN PACHA, EPISCOPUL ROMANO-CATOLIC AL TIMIȘOAREI

Misiunea preotului, dată de însuși Mântuitorul Nostru Isus Hristos, este de a predica Evanghelia prin cuvânt și prin faptă. Cred că nu mă înșel când spun că a fost faptă creștinească atunci când episcopii și preoții împreună au intrat în Frontul acesta. Am făcut-o, după tradiția sfintei noastre Biserici, din trei motive.

Regele nostru, providențialul om de Stat al țării noastre, ne-a chemat. Iată, sunt aci Episcopul și preoții săi.

Nu suntem acum într'o adunare politică, de felul celor din trecut, unde de multe ori cetățenii erau îndrumați la luptă. Aci nu este vorba de luptă. Motto-ul acestei adunări este acela al Majestății Sale și acel al Mântuitorului Nostru Isus Hristos: Pace Vouă. (Aplauze).

In programul Frontului, se citește: scopul Frontului Renașterii Naționale este înălțarea Patriei, consolidarea societății și întărirea familiei, prin desvoltarea creștinătății. (Aplauze).

Dacă este vorba de înălțarea țării, dacă este vorba despre viitorul familiei creștine, să-mi dați voe, dv. bănățenii, să vă fac unele reproșuri: Oare dv. sunteți români sau nu? Este grija mea să vă fac acest reproș, căci mai ales aici în Banatul nostru, din nefericire, familia se compune adeseori numai din tată și mamă!...

Atunci, vă întreb: Pot să stau, eu, ca episcop, ca preot, indiferent în fața acestei situațiuni?

VOCI: Nu! Nu!

P. S. episcopul Augustin Pacha: Aceste câteva cuvinte fiind spuse, să-mi dați voe să implor binecuvântarea dumnezeiască asupra Regelui și asupra țării. (Aplauze prelungite). Domnul să binecuvinteze ținutul și pe iubiții noștri bănățeni!

SCRISOAREA P. S. ANDREI MAGERU EPISCOPUL ARADULUI

P. S. episcop al Aradului ANDREI MAGERU, fiind bolnav, a trimis următoarea scrisoare, care a fost citită de d. avocat Aurel Iancu:

„Fraților, biserica neamului a văzut cu îngrijorare cum în cei douăzeci de ani trecuți, fiii aceluiaș neam, împărțiți în diferite partide politice, se înduș-măneau laolaltă, paralizând orice acțiune de interes obștesc.

Deaceea noi, conducătorii bisericii, am salutat cu bucurie și cu mare nădejde înființarea Frontului Renașterii Naționale, în care noi nu mai vedem un partid politic, ci organul de înmănunchiere a tuturor forțelor cetățenești creatoare, dispuse să subordoneze interesele personale, marelor interese obștești.

Noi vedem în această organizație o școală pentru însușirea virtuților cetățenești. Mai constatăm și aceea că ideologia acestei organizații urmărește și promovarea familiei și a religiei creștine.

Biserica apreciază marea însemnătate morală a închegării într'un singur front a tuturor fiilor țării, cari cu gând curat, vor să servească Tronul, Patria și Neamul.

Ne-am înscris atât noi personal, cât și clerul central al eparhiei și am îndemnat și clerul parohial să se înscrie în rândurile Frontului Renașterii Naționale, făcându-ne stegari ai fericitului gând care stă la baza acestei grupări.

Regretând că din pricina bolii nu putem lua cuvântul personal la adunarea din Timișoara, invocăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra înțeleptului nostru Suveran, asupra conducătorilor țării și asupra acțiunii și rodniciei Frontului Renașterii Naționale, spre binele scumpei noastre patrii. (Aplauze).

CUVANTAREA PARINTELUI PROTOPOP SLOBODAN KOSTIC

Domnilor, viața comună, luptele comune, pe care le-au dus popoarele noastre le-au apropiat foarte mult de vreme îndelungată, așa încât noi, sârbii din România Mare, nu ne simțim ca minoritari în țara românească. (aplauze).

La chemarea M. S. Regelui pentru înălțarea patriei prin întărirea ideii naționale și prin solidarizarea fiilor ei, prin întărirea familiei ca celulă socială, prin crearea unei vieți spirituale noui, prin desvoltarea credinței creștine și a culturei autohtone, prin propășirea materială și cinstită, prin muncă, poporul sârbesc, cu preoțimea și învățătorimea în frunte răspunde fără șovăire! (aplauze prelungite). Răspunde nu numai din datoria de a asculta o poruncă, ci din conștiința că în felul acesta împlinește un mandat al inimei și al conștiinței.

Cu aceste gânduri, poporul sârbesc răspunde cu plină sinceritate și străbătut de o adâncă iubire de patrie și Rege (vii aplauze).

Poporul sârbesc a trăit, trăește și va trăi cu o lozincă: „Regele și Națiunea", „Muncă și credință". (aplauze puternice).

CUVANTAREA D-LUI DR. ION SUCIU, FOST MINISTRU IN CONSILIUL DIRIGENT, ROSTITA IN NUMELE JUDEȚULUI ARAD

In 1918, când s'a făcut unirea noastră a tuturor, eram deja un bătrân de 56 de ani. Trebuie însă să vă mărturisesc că înainte am lucrat cu toții, frățește, umăr la umăr în cea mai bună înțelegere.

Am lucrat totdeauna în mod unitar, învingând puterea acelora care volau să ne sdrobească.

Noi am avut să luptăm cu mulți dușmani dar am fost un singur front, un front unic pentru apărarea intereselor românești.

Nu este astăzi oare din nou tot un astfel de front acela care s'a constituit acum?

Trebuie ca prin Frontul Renașterii Naționale să renască fiecare din cei ce se înscriu în el, să fie fiecare cinstit și cu grijă la răspunderile ce își asumă.

Și răspunderile sunt de două feluri: față de viitor și față de nepoți și strănepoți și răspunderi față de acela cari au așteptat atâta amar de ani să vină unirea noastră a tuturor.

CUVANTAREA D-LUI AUREL VLAD, FOST MINISTRU

Episcopul Lugojului a spus că eu am venit în mijlocul dv., ca cel mai îndepărtat. P. S. Sa a spus un adevăr în ce privește depărtarea geografică a orașului meu, dar în ce privește apropierea sufletească, lucrurile nu stau așa, fiindcă nimeni n'a simțit mai mult sufletește împreună cu dv., cum am simțit eu! (Vii aplauze).

Am pierdut 20 de ani în lupte zadarnice și vă întreb pe dv.: dacă unii împotriva altora, le-am fi folosit pentru consolidarea țării, pentru întărirea sufletească a acestui neam, oare n'ar fi fost țara noastră în altă situațiune decât se prezintă astăzi? (Aprobări, aplauze).

Suntem azi în fața apelului regal în ceasul al 11-lea, când trebue să ținem seama de primejdiile care ne amenință din afară și de furtunile care se anunță. Astăzi datoria noastră a tuturor este să urmăm apelul care ne chiamă, să facem un zid puternic în jurul Tronului, pentru a garanta renașterea noastră națională, pentru a asigura unitatea noastră sufletească și pentru a da posibilitatea ca neamul nostru să-și desvolte toate energiile și toate forțele, în serviciul Tronului și al Țării. (Aplauze).

In consecință având în vedere că dela solidaritatea imensei majorități a poporului nostru depinde crearea acelui instrument, care să ne asigure pacea și viitorul, fac apel la dv., ca dela mic la mare, să ne grupăm în Frontul Renașterii Naționale.

Trăiască Majestatea Sa Regele. (Aplauze prelungite, ovațiuni).

*

Au luat apoi cuvântul d-nii Coriolan, primarul municipiului Timișoara, Gh. Danciu, reprezentantul Lugojului și director al ziarului „Acțiunea", Traian Topliceanu, Iuliu Coste, fost prefect, relevând importanța Frontului Renașterei Naționale și necesitatea unirei tuturor românilor.

CUVANTAREA D-LUI DR. IOSIF RIESS, PREȘEDINTELE ȘVABILOR DIN BANAT

Am venit cu toată inima să aducem toate puterile noastre la altarul Patriei. Când noi germanii am auzit chemarea M. S. Regelui pentru a conlucra la opera de înălțare a Țării, am fost conștienți că nu putem sta nepăsători deoparte ci umăr la umăr cu poporul român să contribuim la această mare operă.

Pentru opera de consolidare a unui Stat este nevoe de întreaga energie a națiunii, care este așezată numai în sânul maselor sănătoase ale poporului. Noi am văzut că poporul român și-a păstrat până astăzi puterile creatoare neștirbite, fiindcă a știut să-și păstreze dealungul veacurilor ființa sa etnică.

Dacă noi, germanii de aici, voim să conlucrăm ca popor și să ne menținem, ne dăm seama că nu putem urma decât aceiași cale. Dacă vrem să contribuim și noi la această operă de consolidare, nu vom putea trage puterile necesare decât din adâncul maselor populare, din care izvorăsc toate energiile ce trebuesc jertfite pe altarul Patriei.

Un Stat nu se poate desvolta, decât dacă poporul său este conștient de valoarea lui etnică. Noi germanii suntem hotăriți să închinăm patriei noastre comune: România, toate forțele noastre creatoare.

Au trecut vremurile când naționalitățile conlocuitoare dintr'un Stat puteau fi desconsiderate. Naționalismul care desconsideră sau ignorează calitățile etnice ale celorlalți, este în sine lipsit de valoare și nu poate lua parte la opera de consolidare. Adevăratul naționalism respectă în mod firesc naționalismul celorlalți.

Noi, germanii, voim să sprijinim cu toate puterile noastre națiunea română, care ne respectă și naționalitatea noastră și să conlucrăm din toată inima la viitorul acestui Stat.

In acest sens concepem noi colaborarea noastră și credem că puterile noastre și valoarea noastră etnică vor constitui o contribuție de preț.

CUVANTAREA D-LUI AVOCAT GH. GARDA, FOST DEPUTAT

S'a zis și se zice că „tot Bănatul e frunce". Este „frunce", mai întâi deaceea, fiindcă Banatul este leagănul românismului: Aci a descălecat Traian; aci în Banatul nostru s'a produs prima dușmănie, dar și prima iubire între Români și Daci.

Din această primă dușmănie și iubire, a luat naștere poporul român, aci în Banat. Deci, Banatul este „frunce" și la naștere poporului Român.

La dracu cu partidele politice! Aceasta era dorința poporului. Și atunci să nu vă mirați, când poporul bănățean a primit cu atâta însuflețire desființarea partidelor, dar și cu mai mare însuflețire a primit vestea înființării Frontului Renașterii Naționale. Noi bănățenii ne-am înscris cu toții în Frontul Renașterii Naționale, fiindcă suntem convinși că, prin Frontul acesta vom ajunge iarăși la situațiunea pe care o înfățișa Țara noastră atunci când întreaga lume era numită „Dacia cea fericită". Ne-am înscris în Frontul Renașterii Naționale, fiindcă Majestatea Sa Regele, în Inalta Sa înțelepciune, în aceste zile de grele încercări, a așezat în fruntea noastră a bănățenilor, pe cei mai drept, cel mai erudit și cel mai de seamă om al Banatului, pe d. dr. Alexandru Marta. (Vii aplauze, strigăte de bravo. Adunarea ovaționează în picioare).

CUVANTAREA D-LUI EFTIMIE GHERMAN, DELEGAT CENTRAL ȘI REPREZENTANT AL MUNCITORILOR

Este pentru prima dată, după douăzeci de ani dela istorica adunare din Alba Iulia, când putem constata, cu nesfârșită satisfacție, la o întrunire măreață, participarea a zeci de mii de cetățeni de toate treptele sociale: țărani, muncitori, intelectuali și profesioniști ai tuturor ramurilor de activitate economică, — icoana poporului însuși.

Acest entusiasm, participarea această imensă din colțurile îndepărtate ale ținutului, în toiul unei ierni atât de aspre se explică prin reviirimentul care s'a produs în ultimul an printre toți cetățenii țării. Este acelaș reviriment fericit, care a îndemnat întregul popor să-și dea adeziunea, regimului de muncă și ordine. Este spiritul de conservare al nației, interesul ei de a se ști unită și astfel mai bine apărată. Este răspunsul necesar dat de națiune la îngrijorarea ce o cuprinsese și o copleșea până mai ieri.

Toate partidele se măcinau, certându-se între ele, iar guvernele făceau eforturi zadarnice ca să restabilească ordinea și disciplina, în speranța unei solidarități naționale.

Vrajba ajunsese la paroxism. Toate categoriile sociale se înduș-măneau. Chiar în familii, se certau frate cu frate.

In acel timp, o mișcare de masse, care se pretindeau ultranaționalistă, dar care nu se dădea în lături dela crimele cele mai odioase, căuta, prin toate mijloacele permise și nepermise, primind sugestiuni de multe ori de peste graniță, să întruneasă sufragiile întregului popor. Acea mișcare, cu directive inspirate de aiurea, era contrară celor mai elementare interese ale Statului Român.

Ajunsesem la o muchie de prăpastie. Mulți din oamenii cu cap și cu răspundere erau îngrijorați, dar nu vedeau posibilitatea de a împiedica dezastrul.

Ei bine, atunci s'a găsit Omul, care să spună răspicat: Destul! trebuie să începem viață nouă cu energii noui, (puternice strigăte: trăiască Regele! aplauze).

Acesta a fost M. S. Regele Carol al II-lea, Căruia astăzi întreg poporul îi este recunoscător. (Adunarea, în picioare, ovaționează îndelung pe Suveran).

S'a restabilit ordinea în domeniul spiritual, în cel economic, în învățământ, în administrație, etc. Puterea noastră de muncă, a tuturora, s'a dublat. In loc de discuții sterpe, vedem cum se muncește intens în toate ramurile de activitate.

In domeniul muncii, în locul miilor de bisericuțe sindicale, care altădată erau învrăjbite, vedem că în urma nouei legiuri de transformare a sindicatelor, pe noui baze ale breslelor, s'a ajuns la concentrarea mișcării profesionale a salariaților, dându-se astfel posibilitatea de a întrebuința cu folos energiile, spre binele tuturor și în special a salariaților obidiți. (Aplauze).

Dar mai este ceva, nu mai puțin important în domeniul demnității muncitorești și anume, până în prezent muncitorimea a fost ținută totdeauna la distanță, a fost mereu suspectată. Muncitorul era sinonim cu „bolșevic" în orice caz era considerat un element subversiv, un cetățean de rangul cel mai inferior, aproape un om de ocară. In urma schimbărilor survenite, însă, vedem că de astădată muncitorimea a fost integrată în rândul națiunii, înlăturându-se barierele care o reținea la periferie și în afară de lege.

Dar presupunând că nădejdiile noastre de mai bine nu se vor realiza și presupunând că și pe viitor s'ar întâmpla ca muncitorimea să fie nedreptățită, și în acest caz, țin să declar sus și tare, că oricât de mari ar fi nedreptățile, acestea nu pot să altereze cu nimic lealitatea clasei muncitoare față de interesele superioare ale țării și față de Majestatea Sa Regele. (Aplauze puternice).

Muncitorimea înțelege ca toate revendicările ei juste să fie realizate în cadrul actual al Statului, în granițele de astăzi, pe care le-a apărat și le va apăra, oricând va fi chemată. (Aplauze frenetice).

CUVANTAREA PLUGARULUI ION JEBELEANU, IN NUMELE ȚARANILOR

In primul rând vă zic sănătate la toți și toate.

In al doilea rând dați-mi voie să mă întorc cu gândul puțin la vremurile pe care le-am avut de suportat noi românii, vremuri de tristă memorie, sub dominația maghiară, când totuși iubirea noastră de țară nu lega atât de strâns unul de altul.

Suntem fericiți astăzi, când vedem din nou unindu-se toți fiii acestei țări, într'un singur mănunchiu al Frontului Renașterii Naționale, pentrucă politicianii ne zăpăciseră capetele în ultima vreme de nu mai știam pe cine să mai credem.

Ne învrăjbeam în așa fel în cât dușmanii ajunseseră să se bucure la hotare.

Bătăile, furturile și omorurile nu mai conteneau.

Majestatea Sa Regele a văzut primejdia, de acolo, a văzut-o din înălțimea Tronului și a pus degetul pe rană, cu tot curajul, punând astfel stavilă tuturor păcătoșeniilor partidelor politice

Astăzi, când vremurile s'au schimbat, noi, plugarii, care, formăm majoritatae covârșitoare a acestei țări, avem o datorie sfântă să întrăm în acest Front al Renașterii Naționale dela cel mai sărac până la cel mai avut, dela cel mai mic până la cel mai mare, (aplauze).

*

Au vorbit, după aceea, d. avocat Aurel Bugariu, în numele generației tinere și d. Vasile Catina, în numele comercianților, cerând tuturor să se adune, cu suflet cald și cu convingere, în rândurile F.R.N., făcând zid împrejurul Suveranului, pentru renașterea patriei.

Moțiunea votată de adunare

D. MIHAIL GROPȘIANU, fost senator și deputat, a citit, în aplauzele unanime ale adunării, următorul text de moțiune:

Populația ținutului Timiș, care se compune din județe cu un trecut legendar în istoria Banatului, Aradului și frumoasei Huniedoara, întrunită, prin reprezentanții săi, pe ziua de 15 Ianuarie 1939, în Timișoara, într'o adunare impozantă, ascultând lămuririle oratorilor, isvorâte dintr'un suflet înălțat patriotic, — cântat de poeții neamului, — în unanimitate, votează următoarea

MOȚIUNE

Salută cu multă bucurie închegarea cetățenilor într'un front unic, Frontul Renașterii Naționale, ce va asigura țării și națiunii tărie de neînvins și nădejdi de viitor fericit.

Își exprimă convingerea că acest puternic instrument de guvernare se va întemeia pe capacitatea și cinstea bunilor patrioți, care își vor pune la contribuție întreaga lor putere de muncă, întru propășirea țării și strălucirea Coroanei.

Frontul, prin membrii săi, înlăturând demagogia și desbinările păgubitoare, va lucra pentru asigurarea primatului românesc și încurajarea inițiativelor menite să întărească temeliile Statului și ale națiunii române.

Adunarea ia cu multă plăcere act de faptul că cetățenii de altă limbă și credință religioasă s'au încadrat în nouă organizare, ce le asigură și lor propășirea economică religioasă și culturală, dorită de ei, identificându-se în totul cu idealurile supreme ale națiunii române: dragostea nețărmurită față de țară și Rege și sacrificiul nemărginit pentru apărarea hotarelor.

Membrii Frontului Renașterii Naționale din ținutul Timiș așteaptă cu deplină încredere ca nouile legiuri, care țintesc la ridicarea populației rurale, a breslelor și organizațiilor profesionale de toate categoriile, să fie puse în aplicare în mod integral, în folosul tuturor claselor sociale.

Adunarea, cu adânc devotament și supunere necondiționată, își îndreaptă gândul către M. S. Regele Carol al II-lea, înoitor de țară, asigurându-L, alături de întreaga suflare românească, că toți fiii acestui colț de țară istoric și important, Îl înconjoară cu dragoste și credință și Îi pun la dispoziție toate forțele lor intelectuale, morale și materiale, pentru realizarea marelor idealuri:

INTARIREA NEAMULUI ȘI INALȚAREA TRONULUI.

(Adunarea în picioare, ovaționează îndelung pe M. S. Regele).

Telegrama trimisă M. S. Regelui Carol al II-lea

M. S. REGELUI CAROL II

Sinaia.

„Populația ținutului Timiș, prin delegații săi întruniți astăzi în marea adunare a Frontului Renașterii Naționale, în capitala Banatului, Vă prezintă respectuoasele sale omagii și prinosul de recunoștință pentru Inalta prevedere, grație căreia, risipindu-se răul provocat de partidele politice fără cumpăt, s'a putut ajunge la strângerea la un loc a acelor patrioți, cari, prin faptele lor, vor dovedi dragostea lor față de Neam și de Tron, făcând ca țara să înfloreasc ă și să se simtă apărată de vrăjmașii interni și externi, iar Tronul, ocupat și înălțat de Majestatea Voastră, să aibă splendoarea ce i se cuvine.

„Această populație, profund dinastică, Vă înconjoară cu dragoste, admirație și devotament, și se îndreaptă către Tatăl ceresc atotputernic, rugându-L ca Majestății Voastre să-I dăruiască sănătate și domnie lungă și rodnică.

Președintele adunării,

Vasile Lăzărescu,

episcop al Caransebeșului.

Telegrama adresată I. P. S. S. dr. Miron Cristea, Patriarhul României și președintele Consiliului de miniștri

„Populația ținutului Timiș, care se compune din județe cu un trecut legendar în istoria Banatului, Aradului și frumoasei Huniedoare, întrunită, prin reprezentanții săi, în ziua de 15 Ianuarie 1939, în Timișoara, într'o adunare impozantă, ascultând lămuririle oratorilor, isvorâte dintr'un suflet înălțat patriotic, — cântat de poeții neamului, — vă asigură de tot devotamentul ei, rugându-Vă să binevoiți a-i fi interpretul dorințelor sale în fața Tronului și a-i fi, și în viitor, îndrumător și protector, rugând pe Tatăl ceresc să vă dăruiască viață lungă, cu sănătate și mulțumire sufletească, întemeiată pe conștiința că față de Neam, Patrie și Rege v'ați făcut datoria".

Președintele adunării.

Vasile Lăzărescu, episcop al Caransebeșului.

*

Intrunirea s'a terminat într'o mare însuflețire. Corurile au întonat Imnul Regal și apoi au executat o serie de cântece populare românești din Banat.

OXO

Congresul general extraordinar al salariaților publici

Manifestația de eri din sala „Marna", pentru M. S. Regele și Frontul Renașterii Naționale. Cuvântările d-lor D. V. Țoni, arh. I. D. Enescu, Ștancu Brădișteanu și ale reprezentanților tuturor categoriilor de funcționari

Biuroul congresului

Duminică, la ora 10 dim. s'a ținut în sala „Marna" din Capitală, congresul general extraordinar al salariaților publici, la care au participat numeroși funcționari și delegații ale Asociației pensionarilor publici.

Cuvântarea d-lui Stancu Brădișteanu

D. Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a salariaților publici, deschizând congresul, a rostit următoarele:

România este o țară mare, frumoasă și bogată.

Nu s'au putut însă pune în valoare, nici bogățiile materiale și nici cele sufletești, din cauza politicianismului hidos, care, din nenorocire, a stăpânit țara după războiul sfânt al întregirii neamului nostru românesc.

Reprezentanții cluburilor politice terorizau nu numai pe miniștri, dar și birourile autorităților publice. Nedreptățile și ilegalitățile suferite de funcționarii publici se țineau lanț. Legea statutului funcționarilor publici era zilnic călcată în picioare. Alături, și împreună cu funcționarii publici, au suferit și toate celelalte categorii de cetățeni. In locul deplinei solidarități naționale, atât de necesară pentru prosperarea și apărarea statului, în interior și peste hotare, se întronase o înfricoșătoare desbinare între fiii aceleiași patrii, amenințându-ne anarhia și războiul civil.

Mântuirea a venit dela M. S. Regele Carol II, care a făcut adevărate minuni, pentru a opri răul și a ne creia o soartă bună.

Prin Constituția hărăzită neamului nostru în Februarie 1938 și prin legile ulterioare, inclusiv aceea a înființării Frontului Renașterii Naționale, M. S. Regele ne-a scos pe noi, funcționarii publici, din robia politicianismului și pe toți cetățenii din ghiarele anarhiei.

Majestatea Sa ne-a redat nouă, funcționarilor publici, toată libertatea legală și toată demnitatea profesională, ca să putem să ne facem pe deplin datoria către Tron, stat și neamul românesc.

La baza nouei organizări a statului stau, potrivit comandamentelor Constituției, breslele, adică toate profesiunile sistematic organizate.

Se înfrățesc așa de rodnic pentru statul și neamul românesc, cele 3 mari activități sociale: 1) agricultura și munca manuală, 2) industria, meseriile și comerțul și 3) ocupațiile intelectuale.

Noi, funcționarii publici, avem locul nostru de muncă devotată și de răspundere în sânul corpurilor intelectuale.

Pentru a fi la înălțimea datoriilor și a vremurilor, noi, toți funcționarii publici ai țării, până la unul, trebue să ne înscriem în asociațiile profesionale, organizându-le de urgență pe județe, ținuturi și țară, cu sediul în București.

Toate organizațiile noastre profesionale trebue să constitue, de azi înainte, un singur corp, unitar și solidar, în serviciul M. S. Regelui, al statului și al neamului nostru românesc.

Este o datorie elementară de conștiință să mulțumim Majestății Sale din toată inima și în modul cel mai devotat. Propun să trimitem Majestății Sale următoarea telegramă:

M. S. REGELUI CAROL II

București

Congresul general extraordinar al tuturor categoriilor de funcționari publici, convocat de Federația generală a salariaților publici astăzi, 15 Ianuarie 1939, în sala Marna, exprimă Majestății Voastre profundă admirație, nemărginită recunoștință și desăvârșit devotament, pentru toate ostenelile Majestății Voastre.

Prin Constituția hărăzită țării în luna Februarie 1938 și prin legile ulterioare, inclusiv aceea a înființării Frontului Renașterii naționale, ați scos din robia politicianismului pe funcționarii publici ai țării, dându-le posibilitatea să lucreze, în toată libertatea și cu toată energia, pentru realizarea binelui și a prosperării statului și neamului nostru românesc.

Rugăm pe Majestatea Voastră, respectuos și călduros, să binevoiască a ne considera pe noi, funcționarii publici de toate categoriile, ca pe cei mai devotați ostași ai Frontului Renașterii naționale.

Jurăm să ne facem pe deplin datoria, până la jertfirea vieții, pentru Majestatea Voastră și pentru patrie!

Să trăiți, Majestate!

Președintele congresului,

STANCU BRADIȘTEANU

Mulțumim scumpei și iubitei noastre Prese, care întotdeauna ne-a dat cel mai grațios sprijin, în chestiile noastre profesionale.

Mulțumesc tuturor celor cari iau parte la acest congres.

Dumnezeu să ne ajute, ca să putem să ne facem pe deplin datoria către Majestatea Sa Regele, față de patrie și față de neamul nostru românesc.

Mulțimea în picioare, aplaudă strigând: *Trăiască M. S. Regele.*

Cuvântarea d-lui D. V. Țoni, subsecretar de stat

D. D. V. Țoni, subsecretar de stat la ministerul educației naționale, a spus următoarele:

Ne aflam pe drum de rătăcire. Și atunci, conducătorul nostru suprem, M. S. Regele Carol al II-lea, a hotărît să pornim la acțiune cu alte gânduri și altă hotărâre. Așa s'a ajuns la noua Constituție, care dă țării o altă așezare. Pentru acelaș scop de ridicare a țării s'a creeat acum, în urmă, Frontul Renașterii Naționale.

Nu voiu arăta acum ce este Frontul Renașterii Naționale. A arătat-o așa de bine d. Armand Călinescu, ministrul internelor, în cuvântarea rostită la radio. F. R. N. nu e un partid politic, ci o mișcare a tuturor celor cari se simt legați de acest neam, pentru reconstrucția lui în toate domeniile. Nimeni nu trebue să rămână deoparte. Toți trebue să facă parte dintr'insul și în primul rând salariații publici, cari au ceruț ei cei dintâi acest front. Căci noi am fost cei dintâi cari, ascultând apelul la unire al M. S. Regelui, am creeat Frontul salariaților publici, care a premers Frontului Renașterii Naționale.

Constituția cea nouă pune accentul pe profesiuni. Parlamentul viitor nu va fi al bogaților sau al proletarilor, al agricultorilor sau al industriașilor, ci al tuturor profesiunilor, pentru a realiza adevărata armonie a sufletului țării.

Eu vă cer tuturora să vă înscrieți în Front nu ca o poruncă, ci ca o datorie sufletească, de conștiință, pentru a contribui la întărirea statului și a autorității lui.

Funcționarii se întreabă, desigur, care va fi situația lor de a-

(Continuare în pag. 7-a)